

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten

Utkast till lagrådsremiss ”En modern dataskyddsreglering på socialförsäkringsområdet”

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har ombetts att svara på Socialdepartementets remiss av utkast till lagrådsremiss ”En modern dataskyddsreglering på socialförsäkringsområdet ”.

IAF Rubrik 3 (ange ev. avsnittsnummer och avsnittets rubrik enligt det dokument som remissvaret avser

IAF motsätter sig att arbetslöshetskassornas möjlighet till direktåtkomst till uppgifter hos Försäkringskassan tas bort.

I nuvarande bestämmelse i 21 § anges direkt i lag att arbetslöshetskassorna får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § 1, dvs för underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd åt enskilda i den verksamhet som bedrivs av [...] och arbetslöshetskassorna.

De faktiska omständigheter som enligt gällande praxis skiljer en direktåtkomst från ett utlämnade på elektroniskt medium i en fråga-svar tjänst är små och det går inte att utesluta att liknande frågeställningar som prövats rörande systemet LEFI-online återigen aktualiseras i samband med framtida systemutvecklingar.

IAF bedömer att arbetslöshetskassornas fortsatta direktåtkomst till uppgifter hos Försäkringskassan kan vara en förutsättning för att utveckla kontroller med syfte att stävja felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen.

Det kan till exempel handla om uppgifter som tyder på kolliderande ersättningar eller till arbetslöshetskassan oanmälda hinder för rätten till arbetslöshetsersättning. Sådana mer utvecklade kontroller kan kräva att arbetslöshetskassan samkör uppgifter om arbetslöshetsersättning med uppgifter från Försäkringskassan. Arbetslöshetskassan kan då genomföra

automatiserade kontroller eller ta fram urval för att kunna identifiera ärenden som kan kräva närmare manuell granskning.

IAF menar att ett borttagande av direktåtkomst för bland annat arbetslöshetskassorna inte är lämpligt i det här läget, när flera av de utbetalande myndigheterna har särskilda regeringsuppdrag för att arbeta med åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar. Att inte ha kvar möjligheten till direktåtkomst kan riskera att motverka utvecklingen av de verktyg som kan bidra till att uppfylla regeringens krav på intensifiering av arbetet mot felaktiga utbetalningar.

IAF har inga övriga synpunkter på förslagen.

I detta ärende har generaldirektör Mathias Wahlsten beslutat och Niklas Wallentin har varit föredragande.

Mathias Wahlsten
Generaldirektör

Niklas Wallentin
Verksjurist